

Recenzje na temat książki *Kompas skrzypka* cz. II Sławomira Tomasika

* * *

Jakie to szczęście, że istnieje Sławek Tomasik – pasjonat skrzypiec, pełen prawości i delikatności człowiek, wybitnie inteligentny i twórczy pedagog, przyjaciel dzieci i wreszcie utalentowany pisarz i poeta. Bo aż tyle przymiotów trzeba było, by powstała ta praca, która podobnie jak jej Autor, ma wiele wymiarów i żadne jej nazwanie nie jest wystarczające i kompletne.

Dla nas, ludzi opętanych przez cztery zwierzęce jelita i pasemko włosia z końskiego ogona, praca pana Tomasika to powieść przygodowa, która wciąga i wiedzie nas przez znane, ale nigdy do końca pojęte meandry wiedzy o tym tajemniczym instrumencie. To mała encyklopedia problemów pedagogicznych. To powiedziane na głos to, co każdego skrzypka i pedagoga nurtuje i drażni:

- jak uczyć,
- jak nazywać problemy,
- jakimi drogami docierać do prawdy o grze, o muzyce, o guście, o manierach i metodach wykonawczych,
- jak ćwiczyć skutecznie, mało i miło!

Sławek Tomasik nie boi się mówić o tym wszystkim, nawet może (jak dla mnie) ze zbytnią pewnością i wiarą, że jego spostrzeżenia, rady i metody muszą przynieść oczekiwany efekt. Ale dzięki tej pewności jest jak mądry przyjaciel, do którego można zwrócić się o konkretną poradę: jak skakać smyczkiem, jak dobrze wejść w pozycję, jak szybko nauczyć się utworu, jak gładko zmienić strunę – ale z którym można też pogadać o odwiecznych naszych problemach: jak być odtwórcą i twórcą jednocześnie, jak zgłębiać muzykę (kapitałny rozdział „Super Mario i trzy bramy”), jak grać, by dotrzeć do słuchacza (rozdział „Mówcie, a zrozumiecie”).

Praca nosi tytuł *Kompas skrzypka*, ale jest też kompasem dla nauczyciela szkoły podstawowej, bardziej zaawansowanego pedagoga (mówi wiele o błędach i problemach wykonawczych występujących u licealistów), a także kompasem dla profesora akademickiego (bo zdradza wiele bardzo ciekawych i osobistych odkryć Autora dotyczących np. sposobów ćwiczenia, korekty wibracji czy strategii walki z tremą).

Rozważania Sławomira Tomasika mogą być też kompasem dla młodzieży rozpoczynającej pracę pedagogiczną – bo ich język jest prosty i piękny, a liczne aluzje do świata przyrody wywołują ciepły uśmiech i uczą jak można rozmawiać z dzieckiem. I wreszcie są kompasem dla rodziców! Może ich lektura przyniesie więcej zrozumienia dla niebotycznych trudności, jakie muszą pokonywać ich dzieci! Charakteryzując na wstępie osobę Autora, wspomniałam o Jego talencie pisarskim i skłonnościach poetyckich. To dzięki nim te trudne przecież wywody toczą się tak wartko, tak plastycznie, tak lekko i łatwo „otwierają drzwi naszej wyobraźni”, a wszystkie „skaczące, pełzające i dostojnie kroczące” zwierzątka dają nam jakieś ukojenie i poczucie wiary, że ujarzmianie tych czterech strun, choć tak niezwykle trudne, jest czymś silnie powiązanim z naturą i jej odwiecznymi prawami.

Myślę, że nie popadnę w zbytnią górnolotność, jeśli powiem, że przebywanie z myślami Sławomira Tomasika przynosi podobne przeżycie, jakie daje nam obcowanie z wierszami księdza Twardowskiego. Tu i tu mądrość, tu i tu miłość do dziecka, tu i tu wiara w siłę przyrody...

Nie zmarnujmy okazji, by ta piękna praca stała się własnością nas wszystkich!

Julia Jakimowicz-Jakowicz, Warszawa

* * *

Książka Sławomira Tomasika *Kompas skrzypka*, część II porusza niemal wszystkie problemy związane z grą na skrzypcach i jest skierowana głównie do nauczycieli dzieci i młodzieży. Bogate doświadczenie autora można poznać nie tylko w bardzo dobrych ujęciach problemów i ich dokładnym usystematyzowaniu, ale również w prawidłowym rozumieniu psychiki dziecka. Świetnie wykorzystuje zwroty i porównania właściwe dla wyobraźni małych adeptów, dzięki czemu w trudny świat problemów wykonawczych wprowadza ich jakby przez zabawę: niepostrzeżenie, łatwo i skutecznie. Ciekawy jest pomysł końcowego eseju – przy okazji stworzenia szczególnego drzewa genealogicznego przemycy gruntowną wiedzę o historii wykonawstwa skrzypcowego.

Kompas skrzypka jest fachową, świetnie napisaną książką.

Magdalena Rezler-Niesiołowska, Freiburg

* * *

Kompas skrzypka autorstwa Sławomira Tomasika wpisuje się w piękną tradycję polskich przemysleń i prac dotyczących skrzypiec i nauki gry na skrzypcach wybitnych naszych poprzedników, świetnych skrzypków i profesorów, że wymienię tylko: prof. Eugenię Umińską, prof. I. Dubiską, prof. Zenona Felińskiego czy wreszcie osobowości wyjątkowej: prof. Tadeusza Wrońskiego.

Książka Sławomira Tomasika powstała z potrzeby podzielenia się z nami jego doświadczeniami, fascynacją skrzypcami i chęcią przekazania swojej pasji wszystkim, którym bliskie są skrzypce – instrument z duszą.

Krzysztof Jakowicz, Warszawa